

1
Elu ja isik. võistlustöö
ünni tehtud.

**Klassijuhataja tööst Võru I Algkoolis
esimese Eesti Vabariigi ajal.
(5. sept. 1921 kuni 29. mai 1940)**

I osa Isiklikud mälestused.

**II osa Fakte klassijuhatajate tööst
õppenõukogu protokollides**

ANNI RINNE

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K40103

Märts 2002.

Märgusõna: Tsaariaegne

Sissejuhatus.

Olen juba eas, kus elatakse rohkem minevikus kui olevikus. Minevikumälestused kummitavad ja nõuavad kirjanekut. Mälestusi on palju ja paratamatult tuli teha valik, millest kirjutada.

Arvan, et tänapäeval tuntakse kõige vähem just esimese Eesti Vabariigi aegset elu, sellepärast siis valisin selle perioodi. Vaadeldavaks kooliks sai Võru I Algkool, kuna õppisin ise selles koolis.

Lisaks mälestustele oma klassijuhatajatest sain veel faktilist materjali paar kuud tagasi minu kätte juhuslikult sattunud sama kooli õppenõukogu protokollide raamatust aastatest 1934 kuni 1940.

I Mälestused oma klassijuhatajatest Võru I Algkoolis.

Oli 5. sept. 1921 kui neli üheeaalset last ühest majast algasime kooliskäimist. Erinesime teistest kooliastujatest selle poolest, et meil neljal olid käes lillekimbud, mille minu isa, kes oli suur lillesõber, meile kõigile peenralt lõikas ja õpetajale kinkimiseks kaasa andis. Veel tänini on mees esimese õpetaja-klassijuhataja preili Pelovase üllatunud nägu, kui talle lillekimbud ulatasime. Tollal polnud veel kommet õpetajatele ei esimesel ega ka viimasel koolipäeval lilli viia. Selline traditsioon alles hakkas kujunema.

Preili Pelovas (hiljem eestistas oma nime ja selleks sai Põlluaas) oli minu klassijuhatajaks kolm aastat. Ta oli emalikult hoolitsev ja sellist me vajasimegi kooli astudes.

Neljandas ja viiendas klassis oli meie klassijuhatajaks saksa keele õpetaja preili Emma Unt, kes oli oma olemuselt juba autoriteetsem, kelle juurde enam iga pisiasjaga ei pöördunud nagu varem. Meeles on, et ta kirjutas tol ajal moes olnud minu salmikusse "Morgenstunde hat gold im Munde"

Kuigi mõlemad klassijuhatajad olid erinevad isiksused, täitsid nad ühesuguseid ülesandeid. Nad koostasid klassi õpilaste nimekirja, paigutasid meid klassis pinkidesse istuma, arvestades õpilaste kasvu, nägemist ja teatud mõttes ka käitumist. Kui sügisel kindel istekoht kätte anti, võis seda vahetada ainult klassijuhataja loal. Võib-olla oli selline kord range ka selles pärast, et oleks teada, kes vastutab pingi eest, kuna majas töötas kaks algkooli-üks hommikupoole, teine õhtupoolikul. Igal aastal vahetati töötamise aega.

Veel viisid klassijuhatajad meid rivi korras saali hommikpalvusele või muudele kogunemistele.

Tema kaudu saime teated ja korraldused endale, kuid ka vanematele teatamiseks. Kaks korda aastas saime klassitunnistused-jõuludeks ja koolitöö lõpul juuni alul.

Oktoobris ja märtsis andis klassijuhataja ka mitterahuldavalt edasijõudnutele nn. nõrgalehed vanematele näitamiseks.

Igal aastal toimus õpilaste arstlik kontroll, kus klassijuhataja oli abiks-pikkuse mõõtmine ja õpilaste kaalumise oli tema ülesandeks.

Õppeaasta jooksul toimus ka paar õppekäiku, kas mõnesse asutusse või loodusesse. Neljandas ja viiendas klassis käis küll klassijuhataja meiega kaasas, aga ülesanded, mida tuli vaadelda ja täita, saime aineõpetajalt, kes hiljem ka selle täitmist kontrollis.

On mees, kuidas eesti keele tunnis kirjutasime kirja vanaemale ja õppisime aadressi kirjutama ümbrikule.

Selle järel käisime postkontoris, kus igaüks ostis margi ja postitas ise kirja. Siis tutvustati meile ka postkontorit, näidati kirjade tembeldamist ja ka sissetulnud kirjade sorteerimist.

Kuuendas klassis sai meie klassijuhatajaks kooli juhataja August Peterson, kes oli meie eesti keele õpetajaks juba neljandast klassist alates. Tema tegeles meiega rohkem kui kumbki senine klassijuhataja. Kõiki ülesandeid, mis siiani olid meie klassijuhatajad täitnud, täitis ka tema. Ainult tütarlaste arstliku

kontrolli ajal ta abistama ei tulnud, vaid saatis enda asemele meie endise klassijuhataja prl. Undi.

Hr. Peterson rääkis meile elukutsevalikust. Kui rääkisin talle, et tahan saada õpetajaks, kuid kartsin, et ma oma väikese kasvu tõttu selleks ei sobi (olin kogu algkooli aja klassis kõige väiksem). Klassijuhataja trööstis mind ja ütles, et mõned kasvavad hiljem ja minagi võin veel sirguda. Ta ütles: "Oled küll väike, aga tragi" ning soovitas mul valmistuda Võru Õpetajateseminari astumiseks.

Ta korraldas meile klassiõhtuid ja kevadel jalgsimatku Munamäele ööbimisega Haanja koolimajas. Kahjuks mina sellest osa võtta ei saanud, kuna mul polnud selliseid jalanõusid, millega oleks nii pika maa ära käinud.

Tol ajal polnud veel kombeks kooli lõpetamist pidutsemisega tähistada, aga minu kooli lõpetamise puhul sai see teoks. See juhtus nii:

Aktusel saime lõputunnistused kätte. Pärast seda läksime veel oma klassi, et saada kätte muudki dokumendid nagu klassitunnistus, terviseleht ja sünnitunnistus. Klassijuhataja ütles meile veel head sõnad ellu kaasa. Kahju oli lahkuda. Ometi tulid ruumid vabastatda teisele koolile. Küsisime hr. Petersonilt, kas me ei võiks õhtul koolimajja tagasi tulle, et koos natuke pidutseda. Hr. Peterson oli nõus. Ta lubas kooliteenijal meile lasta isegi teed keeta ja mõned saiad muretseda, kui olime nõus igaüks 25 senti ohverdama. Muidugi olime.

Kell 8 õhtul ootaski meid koolimajas kaetud teelaud, kus saiakeste kõrval olid isegi kompvekid ja küpsised, mida klassijuhataja oli omalt poolt meile muretsenud. Veetsime meeleoluka õhtu, mis pole ununenud tänini.

Nendefaugetel aegadel lõppes kooli ja õpilase vaheline side lõputunnistuse kättesaamisega. Ka klassijuhatajal polnud enam kohustusi oma õpilaste vastu, nagu seda oli Nõukogude võimu ajal, mil klassijuhataja pidi vastutama oma õpilaste edaspidise käekäigu eest veel hiljemgi.

Hr. Peterson oli aga selline isiksus, kellele oli tähtis oma õpilaste hea käekäik ja tundis huvi, kuidas nende elu kulgeb. Võin öelda, et tänu hr. Petersonile täitus mu unistus saada õpetajaks.

Esitasin avalduse vastuvõtuks Võru Õpetajateseminari. Eksamid eesti keeles ja matemaatikas õnnestusid, olin teine ja kolmas saavutuste poolest. Jäi veel sooritada muusikaeksam. Sellegi sooritasin enda meelest päris hästi. Tulemuste teatamist mul polnud aega jääda ootama, kuna pidin aitama emal "Kandle" seltsimaja aknaid pesta, kuna mu isa oli seal majahoidjaks ja tööd jätkus kogu perele.

Mõni tund hiljem tuli aga hr. Peterson mind otsima, sest tahtis teada, miks ma muusikaeksamil ei käinud. Ta olla huvi tundnud mu eksamitulemuste vastu, kuid ei leidnud mu nime eksamilkäinute ega seminari vastuvõetute hulgas. Olin kohkunud. Rääkisin, et käisin eksamil ja seletasin isegi seda, mis küsiti. Hr. Peterson võttis mu kaasa ja viis seminari juhataja Johannes Käisi juurde ning seletas talle minu loo ära. Viimane uuris kõigepealt mu eelmiste eksamite tulemusi ja kutsus siis mind eksamineerinud muusikaõpetaja enda juurde. Osutades minule, küsis, kas ma eksamil käisin. Saanud jaatava vastuse, päris miks mu nime siis nimekirjas pole ja sai vastuseks: "Ju siis oli nörk". Ometi olid nimekirjas ka need õpilased, kelle nime taga "nörk" seisis. J. Käis ei laskunud õpetajaga vaidlusesse, tänas teda ja saatis ta minema. Mulle, aga ütles, et ilmselt on juhtunud mingi segadus ja laskis mul teise muusikaõpetaja

- 3 -

juures muusikaeksami ümber teha. Närveerisin väga ja tundsin ise, et vastasin halvemini kui esimesel korral. Eksamihinne oli rahuldav. J. Käis ütles, et mul on täielik õigus seminari vastuvõetaks saada ning kirjutaski mu vastuvõetute nimekirja, kuigi üleplaaniisena, sest ka varem vastuvõetaks kuulutatud õpilast pole õige välja jätta.

Nii sai minust siiski Võru Õpetajateseminari kasvandik, tänu oma klassijuhataja hoolitsusele ja J. Käisi õiglasele meelele. Nii J.Käis kui ka A.Peterson on edaspidises klassijuhatajatöös olnud mulle suureks eeskujuks.

II Fakte klassijuhataja töö kohta õppenõukogu protokollides.

Minu algkooli lõpetamisest oli möödunud üle kuue aasta. Võru I Algkooli asukoht ja töötingimused olid muutunud. Kui Võru Õpetajateseminar 1930.a. kevadel suleti viidi Võru I Algkool üle tühjaks jäänud ruumidesse. Nüüd töötas kool juba ühes vahetuses ja terve maja Turu tn. 1 oli kooli käsutada. Kadunud olid aga paralleelklassid. Mõned õpetajad olid selle tõttu lahkunud, kuid töötama jäänud õpetajad olid kõik minuaegsed. Selle tõttu oli mul ka väga huvitav õppenõukogu koosolekute protokolli uurida.

Esimene protokoll pärineb 3. okt. 1934.a. Sellel koosolekul kinnitati õpetajate töökoormus tundide osas ja määrati järgnevas õppeaastaks klassijuhatajad. Klasse oli kuus ja õpetajaid koos koolijuhatajaga 7+1 tunniandja. Viimast klassijuhatajaks ei määratud ja klassita jäi ka õpetaja J. Sirk, kuna ühe klassi juhatajaks sai koolijuhataja A. Peterson. Iga järgneva õppeaasta alguse eel toimus õppenõukogus klassijuhatajate määramine. Siis sai iga õpetaja endale klassi ning kooli juhataja vabanes klassijuhataja tööst.

Klassijuhatajate määramisel ei leia ma aga mingit kindlat süsteemi ega järjepidevust. Vt. Lisa nr. 1.

Oma hilisematest tööaastatest mäletan, et I klassi juhataja läks oma klassiga kaasa kuni 5. klassi jõudmiseni ning andis siis klassi uuele klassijuhatajale üle. 5. klassijuhatajaks määratud õpetaja jäi oma klassiga seotuks kuni need kooli lõpetasid. Sellise moel oli kasvatustööd kergem läbi viia, sest tundsid oma kasvandikke, nende kodusid ja probleeme. Ja õpilaste ning klassijuhataja vahel oli saavutatud vahekord. *usalduslik*

Missugusest järjepidevast kasvatustööst juttugi saab olla, kui igal aastal on klassil uus juhataja.

Näiteks 1934/35 õ.-a. teises klassis õppinud lastel oli klassijuhatajaks O. Gussev, kolmandas klassis O.Ennok, neljandas A.Plakk, viiendas E. Mäetalu ja kuuendas J. Sirk.

Või jälle matemaatika õpetaja A.Plakki lugu. Tema oli neli aastat järjest 4.kl. juhatajaks, kuigi andis tunde ka 5. ja 6. klassis. Küllap mõisteti, et selline klassijuhatajate määramine on absurdne, sest 1937/38 õ.-a. 4. klassi juhatanud A.Plakk määrati 1938/39 õ.-a. 5.kl. juhatajaks ja 1939/40 õ.-a. juhatas ta 6.kl. Täielikult seda põhimõtet siiski veel ei rakendatud. Küll arvestati, aga seda, et juhatatavas klassis oleks õpetajal rohkem ainetunde.

1937.a. sügisest alates viidi tunniplaani igale klassijuhatajale nädalas 1 klassijuhatajatund, mis tarifitseeriti koos ainetundidega. Selline korraldus tuli kõrgemalt poolt.

Normaalhindeks õpilase käitumise eest oli "väga hea" (5), mis automaatselt kanti ka tunnistusele. Kui õpilase käitumisega kõik korras polnud, arutati seda õppenõukogus ja vähendati hinnet olenevalt üleastumise raskustest kas hea, rahuldav või puudulik.

Kõige sagedamini ongi õppenõukogu koosolekutel arutatud just õpilaste käitumist. Detsembris ja mais kandis klassijuhataja vähendatud käitumise hinde tunnistusele, oktoobris ja märtsis arutatud alandatud käitumisehinnetest pidi klassijuhataja informeerima lastevanemaid ja teatama ka õppetöös puudulikult edasijõudmisest nn. nõrgalehtede kaudu. Suurema ettevõtmisena kinnitati 1937.a. 2. aprilli õppenõukogus terve rida koolitööd puudutavaid sisemäärustikke, mille hulgas oli ka "Klassijuhataja kodukord" (Vt. Lisa nr. 2), mis reguleerib ja korraldab klassijuhataja tööd.

Midagi uut see minu arvates klassijuhataja töösse ei toonud.

Ka teistes kodukordades on mainitud sidet klassijuhatajatega. Nii peavad õpilased informeerima oma klassijuhatajat puudumiste põhjustest ja elukoha muutmisest. Õpetajad pidid lahendama väiksemad korratused ja süüteod ise, kuid klassijuhatajaid sellest informeerima. Raskemate juhtude korral paluma abi klassi- või koolijuhatajalt. Klassivanema kodukorrast lugesin, et klassivanem küll valitakse klassi poolt, kuid kui see ei ole klassijuhataja arvates sobiv, võib klassijuhataja ta tagandada ja ise uue määrata. Ka ei tohi klassivanem klassi nimel ilma klassijuhataja nõusolekuta kuskil esineda.

Kui 19. mai 1936.a. õppenõukogu koosolekul määrati klassijuhatajale ülesandeks õpilasorganisatsioonidesse kuuluvuse korraldamine oma klassis, siis "Klassijuhatajate kodukorras" on punkt, mis teatab, et klassijuhataja annab õpilastele load osa võtta organisatsioonide tegevusest väljaspool kooli vastavalt õppenõukogu otsusele.

Ometi ei ole õppenõukogu protokollide hulgas ühtegi sõna õpilasorganisatsioonide tegevuse ^{koostöö} ei koolis ega väljaspool kooli enne 6. oktoobri 1939.a. koosolekut, millal esmakordselt nimetatakse õpilasorganisatsioone ja määratakse koolis töötavatele õpilasorganisatsioonidele juhid järgmiselt:

Noorkotkaste organisatsiooni juhiks van.õp. A.Plakk.

Skautide organisatsiooni juhiks van.õp. Mikkelsaar.

Kodutütarde organisatsiooni juhiks van.õp. Budkovski. ① LK5

Gaidide organisatsiooni juhiks lasteaednik prl. Jürima.

Ühtlasi otsustati asutada kooli juurde mandoliinide orkester ja palgata orkestrijuht väljaspoolt õppejõude, kellele tasuda õppenõukogu summast 1 kroon harjutuse pealt.

Järgmisel õppenõukogu koosolekul 23.nov. teatas kooli juhataja, et õpetaja A.Plakk palub teda vabastada noorkotkaste organisatsiooni juhtimisest. A.Plaki palve rahuldati. Noorkotkaste organisatsiooni juhtimise võttis koolijuhataja A.Peterson enda peale.

Kuigi õppenõukogu protokollid seda ei kajasta, võin öelda, et kodutütarde organisatsioon koolis töötas juba varem ja seda juhtis inimene väljastpoolt kooli. Nimelt töötasin ^{tolal} juba õpetajana Tsołgos. Olin kodutütarde juhiks. Meile korraldati suviti palju õppusi. 1936.a. viibisin Vabariiklikus kodutütarde

- 5 -

juhtide laagris. Võrumaalt olime kümnekesi, enamikus õpetajad, kuid meiega oli kaasas ka noor neiu, kes töötas Võru Postkontoris (nime enam ei mäleta) ja tema oli vabast ajast Võru I Algkooli kodutütarde juhiks.

Märkus ① A. Budkovski tuli tööle 1939.a. sügisel õpetaja O.Kuusemäe asemele, sest viimane määrati Räpina Algkooli juhatajaks.

Huvitav oli see, et 19. juulil 1937.a. õppenõukogu koosolekul otsustati korraldada ülekooliline uurimus teemadel 1) õppimistingimused-lõpetada 1937.a. jõuluks 2) õpilaste tööarmastus-tähtaeg 24. veebr. 1938 3) õppeainete huvitavus-tähtaeg kevadpühad 1938.

Uurimuse viivad läbi kõik klassijuhatajad oma klassis. Uurimuse tulemusi, aga hiljem protokollitud pole.

3. mail 1939.a. koosolekul arutati ekskursioonide korraldamist ja võeti vastu otsus, et neid võib korraldada õppekäikudena ainult kooli lähemasse ümbrusse ja Võru maakonna piires kestvusega mitte üle ühe päeva.

Viimane esimese Eesti Vabariigi aegne õppenõukogu koosoleku protokoll kannab kuupäeva 21.mai 1940.a. ning sellel arutati tavalise õppeaasta lõpetamisega seotud küsimusi.

Oma töö lõpetuseks võin öelda, et klassijuhataja funktsioon esimeses Eesti Vabariigis polnud veel täielikult välja kujunenud ja klassijuhataja ülesanded olid väga palju administratiivset laadi, kuid pidevalt süvenes kasvataja roll-ta vastutas täielikult oma klassi õpilaste õppeedukuse ja käitumise eest, kuigi isiksuse kujundamise osa jäi veel tahaplaanile. Isiksuse kujundamisega hakkasid tegelema noorteorganisatsioonid ja huviringid.

Väga palju sõltusid kasvatustöö tulemused, aga siiski klassijuhataja isiksusest, tema eeskujust ja sellest, kuidas ta suhtus oma töösse, kas ta võttis seda tüütu kohustusena või töötas hoole ja armastusega. Õnneks kuulusid minu klassijuhatajad viimaste hulka.

KLASSIJUHATAJAD

Lisa nr. 1

õppeaasta	1934/35	1935/36	1936/37	1937/38	1938/39	1939/40
klass						
1.	x Unt 8	x Endine Gussar O.Kuusemäe 17	x Ennok 18	x O.Kuusemäe 9	x O.Ennok 18	A.Budkovski 26
2.	x Endine Polluass O.Gussev 21	x E.Mäetalu 15	x O.Kuusemäe 10	x O.Ennok 9	x O.Kuusemäe 14	x O.Ennok 16
3.	x O.Ennok 10	x O.Ennok 10	x E.Mäetalu 6	x J.Sirk 13	x U.Mikkelsaar 9	x E.Mäetalu 14
4.	x A.Plakk 7	x A.Plakk 7	x A.Plakk 9	x A.Plakk 8	x E.Mäetalu 11	x U.Mikkelsaar 14
5.	x U.Mikkelsaar 10	x J.Sirk 11	x U.Mikkelsaar 12	x E.Mäetalu 8	x A.Plakk 6	x J.Sirk 13
6.	A.Peterson 10	x U.Mikkelsaar 11	x J.Sirk 10	x U.Mikkelsaar 11	x J.Sirk 9	x A.Plakk 6

Preiti Pelovas abiellus hr. Gusseniga, kuid eestistas oma nime Kuusemäeks
 Preili E. Unt abiellus ja ta uueks nimeks sai Mäetalu.
 Numbrid lahutates näitavad klassijuhatajate poolt antavaid tunde oma klassis.

Klassijuhataja kodukord.

§ 1. Klassijuhatajad määratakse iga õppeaasta alul õppenõukogu poolt klassijuhataja ettepanekul kogu õppeaastaks.

§ 2. Klassijuhataja on kasvatusülesannete lähemaks täitjaks ja sidepidajaks oma klassi õpilaste, õpetajate, koolijuhataja, õppenõukogu ja lastvanemate vahel. Õpilased avaldavad oma soove ja vajadusi kõigepealt klassijuhatajale, kes on kohustatud neid eeskätt ise lahendama ja neist ainult tähtsamatel juhtudel koolijuhatajale teatama. Tarviduse korral lahendatakse küsimused lõplikult õppenõukogus.

§ 3. Klassijuhataja valvab oma klassi õpilaste korraliku kooliskäimise, käitumise ja edasijõudmise üle.

Selleks on ta kohustatud:

- a) õpilase puudumise kohta teateid koguma ja neid kontrollima; kui 2 päeva jooksul õpilase puudumise põhjusi teatatud pole või need tunduvad kahtlased, kutsub klassijuhataja lapsevanemad või nende asetäitjad kooli või külastab neid kodus.
- b) nõutama teateid oma klassi õpilaste edasijõudmise ja elukommete kohta nii õpetajate kaudu kui ka isiklikult õpilastega võimalikult rohkem läbi käies ja nende seas viibides, et saada täielikumalt pilti oma klassist, viibib ta võimalust mööda selles klassis teiste õpetajate tundidel;
- c) informeerima nende õpilaste vanemaid, kelle laste elukombed või edasijõudmine soovida jätab.

§ 4. Õpilase nõrga edasijõudmise või halva käitumise puhul selgitab klassijuhataja selle põhjusi ja astub samme, mis tarvilikud nende kõrvaldamiseks. Tarviduse korral esitab küsimuse õppenõukogule arutamiseks.

§ 5. Iga semestri ja õppeaasta lõpul kirjutab klassijuhataja lastevanemate informeerimise otstarbel teatelehed andmetega õpilaste edasijõudmise, elukommete ning puudumiste kohta. Samuti seob ta kokku nende andmete põhjal klassi aruanded Haridusministeeriumi poolt antud vormi järgi ühes üldise klassi karakteristikaga.

§ 6. Et klassijuhatajal võimalik oleks oma õpilaste kasvatustööd tagajärjekalt juhtida, peab ta oma õpilasi igakülgsest tundma, nende vaimuandeid, iseloomu, kalduvusi ja püüdeid vaatlama ning tähele panema nende elu kodus ja väljaspool kooli ning niipalju kui võimalik, tundma neid ümbritsevat olukorda ja ka teisi õpetajaid sellega tutvustama. Selleks otstarbeks käib klassijuhataja kodus.

§ 7. Klassijuhataja peab teadma iga oma õpilase ainelist seisukorda ning kehvamate huvide eest seisma igasugusel toetuse saamisel. Samuti peab klassijuhataja tundma tervislikku seisukorda ja võimalikult arstliku järelevaatuse juures viibima.

§ 8. Eriti valvab klassijuhataja korra üle oma klassis, organiseerib õpilasi selleks kaasa töötama ja vastutama ning hoolitseb klassi üldise hüvangu ja kasvatusliku taseme eest. Selleks ta:

- a) juhib klassivanema valimisi;
- b) määrab korrapidajad, selgitab nende kohustusi ja valvab kohustuste täitmise üle;

- 2 -

- c) määrab või laseb valida raamatukoguhoidjad, kontrollib ja juhib nende tegevust;
- d) korraldab õpilaste teejoomist (einet) suurel vahetunnil;
- e) määrab iga õppeaine tarvis õppeabinõude kohalemuretsejad, kui need kohustused ei lasu korrapidajaõpilasel;
- f) määrab õpilaste kohad klassis iga semestri kohta vähemalt kaks korda;
- g) selgitab õpilaste kooli üldist korda ja tutvustab õpilasi kooli ruumidega;
- h) annab õpilastele juhendeid, kuidas pöörduda õpetajate, kooliarsti ja ametiasutuste poole;
- i) koostab vabatahtlikkude õppeainete õppijate nimestiku ja eksitab selle ühe vanemate tõendusallkirjadega koolijuhatajale.
- j) korraldab õpilaste ankeet- ja terviselehed ning kannab klassi päevaraamatusse vajalikud andmed õpilaste kohta. Hoolitseb, et klassi päevaraamatut korralikult peetaks;
- k) annab õpilastele load osa võtta organisatsioonide tegevusest väljaspool kooli vastavalt õppenõukogu otsusele;
- l) koostab lähema kava klassijuhataja tundide kasutamise kohta ja esitab selle õppenõukogule kinnitamiseks.

§ 9. Klassijuhataja valvab selle järele, et õpilast töödega üle ei koormataks ja tööd oleksid asjalikult ühetaoliselt jaotatud.

§ 10. Klassijuhataja võtab vastu vanemaid igal vahetunnil. Korraldab juhatatava klassi lastevanemate koosolekuid ja esineb seal selgituste ning kõnedega kooli, klassi ning õpilastesse puutuvates küsimustes.